

Ο ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΤΟΥ

Πασχάλης Χαριζάνης
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το να είσαι καλός γείτονας, όντως, δεν είναι πάντα εύκολο και ειδικά για έναν αστικό μελισσοκόμο που πολλές φορές είναι περιτριγυρισμένος από δεκάδες σπίτια. Παραδείγματα υπάρχουν πολλά και όπως είναι φυσικό αυτά είναι συνήθως παράπονα και οξυμένες συζητήσεις που άλλες φορές λύνονται και άλλες φορές μπορούν να καταλήξουν μέχρι και το δικαστήριο.

Ένας μελισσοκόμος κάποτε ξεκίνησε να διατηρεί έναν μικρό αριθμό κυψελών στην αυλή του παρόλο που κατείχε μελίτσια σε άλλη περιοχή. Δυστυχώς στην περιοχή που έμενε υπήρχαν αρκετά σπίτια τριγύρω με αποτέλεσμα κάποιος γείτονας που τσιμπήθηκε, να πάει κατευθείαν στον κάτοχο των μελισσιών και να παραπονεθεί γιατί μαζεύονταν πολλές μέλισσες στη βρύση της αυλής του. Το θέμα δεν τελείωσε στη συζήτηση εκείνη μιας και ο γείτονας παρουσίασε τις μέλισσες σαν δημόσιο κίνδυνο για την περιοχή και προσέφυγε στις τοπικές αρχές. Μετά από αρκετές μέρες ο μελισσοκομικός σύλλογος απάντησε πως οι μέλισσες δεν είναι πρόβλημα στον τομέα της υγείας ούτε και κατά του περιβάλλοντος. Μετά από αυτό ο μελισσοκόμος ανησύχησε μήπως ο γείτονας κάνει μήνυση και καταφύγει στα δικαστήρια αλλά τελικά δεν έγινε τίποτα. Παρόλα αυτά ο μελισσοκόμος προσκάλεσε την οικογένεια του γείτονα στο σπίτι του ώστε να κοιτάξουν τις κυψέλες και να παρατηρήσουν πόσο ακίνδυνες είναι.

Ως μελισσοκόμοι πρέπει να έχουμε κατανόηση και να καταλάβουμε ότι οι γείτονες έχουν μία λογική ανησυχία. Ενδιαφέρονται για τα παιδιά τους που πιθανόν να κεντρισθούν τα οποία έχουν δικαίωμα να παίζουν στην αυλή του σπιτιού τους.

Στην περίπτωση αυτή ο γείτονας δικαιολογημένα παραπονείται. Εάν μάλιστα κάποιο άτομο της οικογενείας του είναι αλλεργικό τότε η κατάσταση είναι χειρότερη. Κανένας άνθρωπος δεν θέλει να έχει προβλήματα με τους γείτονες του γιατί τότε η διαβίωση του δεν είναι ευχάριστη. Σε περίπτωση που κάποιος γείτονας κεντρισθεί θα πρέπει να χειριστούμε την κατάσταση με ευγένεια και σύνεση (Εικ.1).

Εικόνα 1. Ο μελισσοκόμος δεν πρέπει να ειρωνεύεται το γείτονά του.

Το επόμενο βήμα που πρέπει να κάνει ο μελισσοκόμος είναι να ενημερώσει τον γείτονα για τη συμπεριφορά της μέλισσας και για το πόσο ακίνδυνη είναι και να τονίσει ότι υπάρχουν και άλλα έντομα τα οποία κεντρίζουν όπως σφήκες, βομβίνοι κτλ. Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι οι μέλισσες πετούν μέχρι 6 χλμ. για να μαζέψουν τροφή επομένως η μέλισσα στην αυλή του γείτονα μπορεί να προήλθε από άλλο μελισσοκομείο που βρίσκετε σε μεγαλύτερη απόσταση.

Πολλές φορές βοηθάει όταν ειπωθεί ότι η μέλισσα είναι ωφέλιμο έντομο και συμβάλει στην διατήρηση της ισορροπίας και στην αύξηση της φυτικής παραγωγής με την επικονίαση που επιτελεί. Έχοντας ποτίστρα στο μελισσοκομείο μας μπορεί να πείσουμε τον γείτονα ότι οι μέλισσες μας έχουν το δικό τους νερό και δεν χρειάζεται να πηγαίνουν σε άλλες πηγές νερού.

Όταν έλθει η ώρα του τρύγου του μελιού προσκαλούμε τους γείτονες να δουν τη διαδικασία αυτή. Ακόμη προσφέροντας ένα βάζο μελιού αλλάζει τη νοοτροπία τους. Οι

μέλισσες από πολλούς θεωρούνται εχθροί, ενώ από άλλους ωφέλιμες που βοηθούν το περιβάλλον. Οι μέλισσες από την φύση τους δεν μπορούν να εγκλωβισθούν σε κάποιο χώρο. Οποιαδήποτε νομική διαδικασία δεν είναι σε θέση να περιορίσει τις μέλισσες καθώς και τα άλλα ενοχλητικά έντομα όπως είναι οι σφήκες που συχνά μερικοί τις θεωρούν μέλισσες και νομίζουν ότι προέρχονται από τις κυψέλες του μελισσοκομείου.

Είναι πολύ σημαντικό ο μελισσοκόμος να γνωρίζει καλά τους διάφορους κανονισμούς και νόμους που υπάρχουν για την τοποθέτηση μελισσιών σε κατοικημένη περιοχή.

Πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει κάθε παράπονο ή ακόμη και μήνυση που θα του υποβάλει ο γείτονας. Όταν όμως έχει να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα με κάποιον γείτονα τότε καλά είναι να ζητήσει βοήθεια είτε από άλλους γείτονες για να πούνε ένα καλό λόγο είτε από το μελισσοκομικό συνεταιρισμό ή σύλλογο όπου ανήκει. Εάν οριστεί μια δίκη τότε πρέπει να καλέσει όσους πιο πολλούς μάρτυρες υπεράσπιση γίνεται και να πάρει κάποια γραπτή γνωμάτευση επί του θέματος από ειδικούς στη μελισσοκομία (πανεπιστήμιο, ΕΘΙΑΓΕ κτλ.).

Αν κάποια περίπτωση γίνει σοβαρή τότε κάποιος δημοσιογράφος από ραδιόφωνο ή τηλεόραση μπορεί να τον βοηθήσει αποτελεσματικά, προβάλλοντας τη μέλισσα σαν ωφέλιμο έντομο και πείθοντας ότι είναι ακίνδυνη δείχνοντας εικόνες ανθρώπων μέσα σε μελισσοκομείο χωρίς μάσκα.

Σε μία δίκη ο ίδιος ο μελισσοκόμος πρέπει να υπερασπισθεί τον εαυτό του εξηγώντας με λίγα λόγια, τα πιο σημαντικά σημεία, γιατί δηλαδή διατηρεί μέλισσα γύρω στην αυλή του και ότι οι σφήκες που υπάρχουν γύρω είναι πιο επικίνδυνες απ' ό,τι οι μέλισσες. Ακόμη και αν απομακρύνει τα μελίσσια του, πάλι θα υπάρχουν μέλισσες από τη γύρω περιοχή.

Οι μέλισσες και οι άνθρωποι μπορούν να είναι καλοί γείτονες όχι όμως σε όλες τις περιπτώσεις. Μερικές αυλές βέβαια δεν είναι τόσο κατάλληλες για μελισσοκομεία όσο θα έπρεπε και μερικοί γείτονες δεν είναι τόσο συνεργάσιμοι με όποια στοιχεία και εάν παρουσιάσει ο μελισσοκόμος (Εικ. 2).

Εικόνα 2. Ο μελισσοκόμος πρέπει να είναι υπομονετικός με τα σχόλια των γειτόνων του.

Τέλος υπάρχουν γείτονες οι οποίοι ότι και να κάνεις πάλι θα γκρινιάζουν και ίσως χρειασθεί να γίνει ένας συμβιβασμός για να απομακρύνετε τα πιο πολλά μελίσσια. Στην χειρότερη περίπτωση είναι καλύτερα να αλλάξετε θέση στο μελισσοκομείο σας παρά να κάνετε ένα γείτονα εχθρό. Ο πίνακας 1 δίνει συμβουλές προς το μελισσοκόμο για το πώς να αποτρέψει παράπονα και να βελτιώσει τη σχέση του με τους γείτονες.

Πίνακας 1. Οδηγίες καλής συμπεριφοράς του μελισσοκόμου και κατάλληλων χειρισμών των μελισσιών του.

1. Να τοποθετείτε τα μελίσσια σε σημεία που να μη φαίνονται καθόλου ή όσο το δυνατόν λιγότερο.
2. Να περιφράσετε το μελισσοκομείο με φυσικούς φράκτες ώστε να το απομονώνεται οπτικά. .
3. Να μην τοποθετείτε τις κυψέλες σε σημεία όπου η πορεία πτήσης των μελισσών περνάει μπροστά από σπίτια ή δημόσιους χώρους.
4. Να διατηρείτε όσο το δυνατόν πιο ήρεμα μελίσσια επιλέγοντας κατάλληλες βασιλίσσες.
5. Να επιλέγετε την πιο κατάλληλη ώρα της ημέρας για επιθεώρηση (με ήλιο, χωρίς αέρα και βροχή) ώστε τα μελίσσια να μη γίνονται επιθετικά.
6. Να λαμβάνετε όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή λεηλασίας ώστε να μη προκαλείται αναστάτωση στο μελισσοκομείο.
7. Να δίδετε ιδιαίτερη προσοχή στα μηχανήματα που προκαλούν θόρυβο όπως χορτοκοπτικά, αλυσοπρίονα κλπ. Πριν χρησιμοποιηθούν τα μηχανήματα, τα μελίσσια να καπνίζονται καλά.
8. Να παρέχετε συνεχώς νερό στα μελίσσια, με ποτίστρες τοποθετημένες σε κατάλληλο σημείο του μελισσοκομείου.
9. Να γίνεται η σωστή πρόληψη σμηνουργίας.
10. Να διατηρείτε όσο το δυνατόν λιγότερα μελίσσια στο μελισσοκομείο σας.
11. Να μη διατηρείτε πολυώροφα μελίσσια. τα οποία προκαλούν στα μάτια των γειτόνων.
12. Να κάνετε τον τρύγο του μελιού προσεκτικά ώστε να μην προκαλείτε παραπλάνηση ή λεηλασία στις μέλισσες.
13. Να προσφέρετε πάντοτε μέλι στους γείτονες, ώστε να τους έχετε με το μέρος σας.
14. Να γνωρίζετε καλά τη βιολογία και τους χειρισμούς των μελισσιών.
15. Να συμμετέχετε ενεργά στους τοπικούς μελισσοκομικούς συνεταιρισμούς ή συλλόγους.
16. Να ενημερώνετε το μελισσοκομικό σας βιβλιάριο και να έχετε κάνει τη σήμανση των κυψελών σας με πυροσφραγίδα.